

РЕШЕНИЕ

№ 21

гр. София, 04.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 15.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **5436** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, вр. чл.203 – 207 АПК.

Производството е образувано по искова молба на В. Г. П. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ап.36 и със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. А. В. от САК, срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) с искане за заплащане на неимуществени вреди в размер на 2500 лв., претърпени в периода от 16.04.2019 г. до 22.10.2020 г., ведно със законната лихва от 22.10.2020 г. до окончателното заплащане и сторените по делото разноски.

Производството е образувано въз основа на определение от 19.05.2021 г. по адм.д. № 3054/2021 г. на АССГ, с което производството по делото е разделено във връзка с твърденията на ищеца за претърпени неимуществени вреди от две отменени наказателни постановления (НП), двете издадени от служители на СДВР.

В настоящето производство претенцията за обезщетение касае НП № 19-4332-006775 от 16.04.2019 г., издадено от началник група в Отдел „Пътна полиция“ на СДВР, отменено с решение от 29.09.2020 г. по нахд № 19575/2019 г. на СРС, НО, 17-и състав, влязло в сила на 22.10.2020 г.

В първоначалната искова молба и уточнителна молба от 26.04.2021 г. ищецът претендира, че е претърпял вредите във връзка с издаването на акт за установяване на административно нарушение и издадено въз основа на него наказателно постановление (НП), тъй като независимо, че е подал възражение, че процесният лек

автомобил не е в движение и с него не може да се извърши административно нарушение, органите и длъжностните лица на ответната администрация не предприели дължимата проверка. Поддържа, че е претърпял вреди във връзка с отнетото му свидетелство за управление на МПС (СУМПС), което било върнато едва след влизане в сила на съдебното решение за отмяна на НП № 19-4332-006775 от 16.04.2019 г. Поради оставането си без СУМПС ищецът претърпял болки, страдания и притеснения, свързани със затрудненото придвижване до работното му място, както и поради невъзможност да обслужва болната си майка, вкл. да я кара по болници и лекари.

Ответникът Столична дирекция на вътрешните работи оспорва иска в писмен отговор от 15.07.2021 г. Оспорва наличието и доказаността на част от елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Претендира за отхвърляне на иска и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност и доказаност на исковата претенция.

Административен съд София град, съобразно наведените от страните факти и обстоятелства и приложените от страните доказателства, намира следното от фактическа страна:

На името на ищеца В. Г. П., ЕГН [ЕГН], е издадено НП № 19-4332-006775 от 16.04.2019 г. на началник група към СДВР, въз основа на АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г., за това, че на 31.12.2018 г., около 15:00 часа, в [населено място], по [улица], от [улица], към [улица], като собственик на лек автомобил марка „Ф.“, модел „Голф“, рег. [рег.номер на МПС], не притежава задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за 2018 г. АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г. е връчен на 11.03.2019 г. и в него е отбелязано, че е иззето СУМПС №276300999. НП е връчено на 19.11.2019 г. и по повод обжалването му е постановено Решение от 29.09.2020 г. по нахд № 19575/2019 г. на СРС, НО, 17-и състав, с което НП е отменено. Решението е влязло в сила на 22.10.2020 г.

За извършеното нарушение на основание чл.171, т.1, б.“е“ от ЗДвП спрямо ищеца е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) със Заповед № 19-4332-001646 от 11.03.2019 г. на началник група към СДВР „временно отнемане на свидетелството за управление на МПС“ (СУМПС). Липсват доказателства за редовно връчване на заповедта. В разписката към представеното копие на Заповед № 19-4332-001646 от 11.03.2019 г. е отбелязано, че В. Г. П. е получил СУМПС на 10.04.2020 г.

Ищецът е представил Възражение вх.№ 433200-29565 от 18.03.2019 г. до Отдел „Пътна полиция“ (ОПП) – СДВР срещу съставените му на 11.03.2019 г. два броя АУАН. В него е посочил, че л.а. с рег. [рег.номер на МПС] не е в движение от 2012 г. Към възражението е приложена Служебна бележка изх.№ 55/12.03.2019 г., издадена от [фирма], за това, че на 31.12.2018 г., за периода от 10:00 часа до 18:00 часа, В. Г. П. е бил на работа в [населено място], [улица], ет.1, МОЛ „П.“. Приложен е снимков материал на автомобил, който видимо не е в движение.

От Справка „Картон на водача“ на В. Г. П., ЕГН [ЕГН], се установява, че на 09.03.2009 г. на ищеца е издадено СУМПС №276300999 със срок на валидност до 27.02.2019 г. СУМПС е отнето на 11.03.2019 г. въз основа на АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г. и на 14.04.2020 г. е издадено ново СУМПС №[ЕИК] със срок на валидност до 14.04.2030 г.

Предвид така установените факти, съдът формира следните правни изводи: Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорност за дейност на ответната администрация, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

За да управлява моторно превозно средство, водачът трябва да притежава свидетелство за управление, валидно за категорията, към която спада управляваното от него моторно превозно средство, да не е лишен от право да управлява моторно превозно средство по съдебен или административен ред, както и свидетелството му за управление да е в срок на валидност, да не е временно отнето по реда на чл. 171, т. 1 или 4 – чл.150а, ал.1 ЗДвП. Подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство се извършва при изтичане срока на валидност, при подмяна на стар образец с нов и при промяна в данните на водача (чл.151, ал.9 ЗДвП).

При издаване на свидетелство за управление притежателят му получава контролен талон за потвърждаване валидността на притежаваното свидетелство и определен брой контролни точки за отчет на извършваните нарушения - чл.157, ал.1 ЗДвП и чл.2, ал.2 от Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г. При изтичане на срока на валидност на СУМПС се извършва неговата подмяна с ново свидетелство – чл.15, ал.1, т.1 от Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г.

Съгласно чл.157, ал.6-8 ЗДвП при съставяне на акт за нарушение по този закон контролният талон се отнема и се връща на водача след изпълнение на задължението по чл. 190, ал. 3 (заплащане на наказание „глоба“ в едномесечен срок от влизането в сила на наказателното постановление, електронен фиш или съдебното решение или определение на съда при обжалване). Актът за нарушението заменя контролния талон за срок до един месец от издаването му. Наказателното постановление заменя контролния талон за период от един месец след влизането му в сила, съответно решението или определението на съда при обжалване.

По силата на чл.190, ал.1 ЗДвП след влизането в сила на наказателно постановление, с което се налага наказание на водач или собственик на моторно превозно средство, препис от него се предоставя на съответното структурно звено на Министерството на вътрешните работи, където се водят на отчет водачът и моторното превозно средство. Иззетите в този случай свидетелства за управление се изпращат на съответната служба на Министерството на вътрешните работи за съхранение и отчет.

Разпоредбата на чл.20 от Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г. предвижда, че

отнемане на свидетелства за управление на МПС се извършва въз основа на:

1. влезли в сила наказателни постановления, решения или присъди, с които е наложено наказание "лишаване от право да се управлява МПС";
 2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2013 г., в сила от 22.02.2013 г.) заповед за прилагане на принудителна административна мярка;
 3. (нова - ДВ, бр. 18 от 2013 г., в сила от 22.02.2013 г.) съставен акт за установяване на административно нарушение (АУАН), в изрично предвидените от ЗДвП случаи.
- Съгласно чл.172, ал.3 от ЗДвП в случаите по чл. 171, т. 1, букви "б", "д", "е" и "ж" свидетелството за управление на моторно превозно средство на водача се изземва със съставянето на акта за установяване на административното нарушение.

Р. норма на чл.24, ал.1 от Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г. не урежда хипотеза на връщане на отнето СУМПС в случай като процесния, при който свидетелството не е отнето въз основа на влязло в сила НП, а въз основа на АУАН, който не подлежи на самостоятелно обжалване.

В случая не е спорно, че на ищеца е наложена ПАМ по чл.171, т.1, б. "е" от ЗДвП със Заповед № 19-4332-001646 от 11.03.2019 г., която не му е връчена. По силата на чл.172, ал.3 ЗДвП СУМПС му е иззето със съставяне на АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г., както е отбелязано в самия акт.

По силата на чл.36, ал.1 от ЗАНН съставянето на АУАН поставя началото на административнонаказателното производство. Съставеният АУАН не подлежи на самостоятелно обжалване. Към датите на съставяне на процесните АУАН и НП административнонаказателното производство може да приключи с неговото прекратяване съгласно чл.54 ЗАНН или с издаване на НП, както е в случая. Ищецът е упражнил успешно правото си на оспорване на процесното НП № 19-4332-006775 от 16.04.2019 г. на началник група към СДВР, което е отменено с влязло в сила на 22.10.2020 г. решение на СРС. След като НП е отменено като незаконосъобразно, е дължим извод, че и отнемането на СУМПС, сторено със съставянето на АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г. по силата на чл.172, ал.3 ЗДвП, е незаконосъобразно.

В случая, фактичката обстановка е усложнена, тъй като издаденото на В. Г. П. СУМПС №276300999 е било със срок на валидност до 27.02.2019 г. Очевидно ищецът се е явил с Отдел „Пътна полиция“ на СДВР за подаване на документи за подновяване на СУМПС, при което са му връчени съставени на негово име АУАН, включително процесният АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г., връчен на 11.03.2019 г.

Въз основа на изложеното съдът приема, че ищецът е останал без СУМПС не поради изтичане на срока му на валидност, а поради наложена ПАМ по чл.171, т.1, б. "е" ЗДвП и със съставяне на АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г. съгласно чл.172, ал.3 ЗДвП. Отмяната на съставеното въз основа на акта наказателно постановление, налага извод за незаконосъобразност на цялото административнонаказателно производство, вкл. на акта, поставил неговото начало, което изпълнява процесуалната предпоставка по чл.204, ал.1 АПК за отмяна на незаконосъобразния акт.

Въз основа на изложеното е дължим извод, че отнемането на СУМПС със съставянето на АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г. е незаконосъобразно. Това е продължило до получаване от ищеца на издаденото му ново СУМПС №[ЕИК] на 10.04.2020 г., както е отбелязано в Заповед № 19-4332-001646 от 11.03.2019 г. Изложеното определя релевантен период на обезщетение от 11.03.2019 г. до 10.04.2020 г., в който ищецът е бил без СУМПС в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка със съставения му АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г.

Относно размера на обезщетението: Свидетелят П. Д. Н. установява, че работи в „Х.“ от 2015 г. като складов работник, когато ищецът бил началник склад, а сега бил заместник-управител там. Автомобил му трябвал за лични нужди, тъй като в началото на 2019 г. в КАТ му връчили актове и му отнели шофьорската книжка. Ищецът бил притеснен от този факт и изпитвал затруднения в личен план, защото майка му имала здравословни проблеми и не можел да обслужва нейните нужди. Свидетелят често помагал на ищеца, вкл. за услуги да го закара някъде – основно за придвижване на майка му до болници, прегледи, изследвания. Той живеел с майка си и полагал грижи за нея. Често се налагало и да го прибира от работа, тъй като работели до късно, когато общественият транспорт вече не работел. През този период бил напрегнат, уязвим и раздражителен. Споделял, че това е заради шофьорската книжка, тъй като не можел да изпълнява нещата, които зависели изцяло от него – основно, да придвижва майка си и себе си.

Свидетелят В. Б. Д. установява, че работи заедно с ищеца в „Х.“ от 2015 г. до сега, когато ищецът бил заместник-управител там, на обект „МОЛ-П.“. Когато били втора смяна, затваряли след 22.00 часа, след което оставали да почистят и зареждат. За да се прибере къщи, тъй като ставало късно, ищецът имал нужда от личен автомобил. Не разполагали със служебни автомобили. Живеел в Н. –[жк], заедно с майка си, която била много болна. Ищецът постоянно звънял на близки и приятели, за да му помагат с личен автомобил, тъй като само той живеел с майка си и се грижел основно за нея. Тя била неподвижна, постоянно имала нужда от лекарства и помощ, както и да бъде водена на лекари. Ищецът се чувствал зле, защото нямал автомобил. Когато бил на работа, бил силно разтревожен, постоянно бързал, за да кара майка си и да се връща на работа.

Според К. томография на гръден кош, издадена на 02.01.2020 г. от М. [фирма] на името на М. П., на 62 години, е поставена диагноза Б. болест, Х. пневмония, П., Б. емфизем.

Установява се от Епикриза от Отделение по вътрешни болести на [фирма], че в периода от 28.09.2020 г. до 05.10.2020 г. М. В. П. е била на лечение с диагноза „Б. болест. Д. пулмофиброза. ХОББ – Б. форма“. Според епикризата се касае за болна с клинични и рентгенологични данни за инфламрани бронхиектазии на хона на придружаващи заболявания: ХОББ – бронхитна форма, Х., стабилна стенокардия.

Видно от акт за смърт изх.№ 1104/21.06.2021 г. на СО – район „В.“ бащата на ищеца Г. А. П. е починал на 23.07.2017 г., а майката М. В. П. – на 14.06.2021 г.

Съвкупната преценка на събраните по делото доказателства навежда на извод, че здравословното състояние на майката М. В. П. е било силно влошено, вкл. за релевантния период от 11.03.2019 г. до 10.04.2020 г., което потвърждава тезата на ищеца за необходимост от постоянни грижи за нея. Сериозните заболявания на майката М. В. П., посочени в медицинските документи, предполагат наличието им в значителен период преди датата на нейната смърт на 14.06.2021 г. Изложеното се потвърждава от свидетелските показания, които безпротиворечиво установяват, че основно ищецът се е грижел за майка си, която била трудно подвижна, постоянно имала нужда от лекарства и помощ, както и да бъде водена на лекари. Двамата имат един и същи постоянен адрес, което се установява от представеното удостоверение за наследници и от свидетелските показания. Логично е, при така установените факти, ищецът да има нужда от личен автомобил, за да полага адекватни грижи за болната си майка в рамките на столицата, което предполага придвижване на големи разстояния

до болнични заведения от постоянния адрес в[жк]. Допълнително свидетелите потвърждават, че ищецът е имал нужда от личен автомобил, за да се прибира след работа, когато градският транспорт не работи, предвид специфичната организация на работа на „Х.“ в „МОЛ П.“. Свидетелите безпротиворечиво установяват, че след отнемане на шофьорската книжка на ищеца в началото на 2019 г., той постоянно търсел помощ от приятели, които да го придвижват с личните си автомобили, което от своя страна го правело раздразнителен, напрегнат и уязвим.

Въз основа на изложеното съдът приема за доказано, че за релевантния период от 11.03.2019 г. до 10.04.2020 г. ищецът е полагал грижи за болната си майка, което предполагало придвижване с кола в рамките на [населено място]. Работата му в „Х.“ също изисквала прибиране с личен автомобил. Невъзможността да посреща ежедневните си лични нужди по пътуване от/до работа, както и по обслужване на близък роднина, който се нуждае от ежедневни медицински прегледи и грижи, поради липса на документ за правоспособност да управлява МПС, несъмнено имат за логичен резултат дискомфорт, допълнително раздразнение и напрегнатост. Визираните неимуществени вреди, които съдът приема за доказани въз основа на свидетелските показания по делото, се намират в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с невъзможността да се управлява личния автомобил поради отнемане на СУМПС.

По изложените съображения съдът приема за осъществени елементите от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно отменен незаконосъобразен акт на административен орган, претърпени неимуществени вреди и пряка причинна връзка между тях. За част от исковия период от 11.03.2019 г. до 10.04.2020 г. ищецът е изпитвал по-интензивни от обичайните емоционални притеснения и отрицателни изживявания, пряко свързани с липсата на СУМПС, което да му позволи да посреща личните си и на своята майка ежедневни битови и служебни нужди.

Ищецът претендира за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 2500 лв. Размерът на обезщетението според чл.52 ЗЗД следва да се определи от съда *по справедливост*. Съобразно задължителните указания, дадени в т.ІІ от ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Справедливият размер на обезвредата следва да почива на обективни критерии и да бъде адекватен от претърпените вреди. Обезщетението трябва е съразмерно с вредите и да отговаря, както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. В съдебното производство по присъждане на обезщетение посочените неимуществени вреди следва да намерят материален израз, който законът в нормата на чл.52 ЗЗД определя „по справедливост“, макар неимуществените вреди да нямат стойностно изражение и да не подлежат на аритметично изчисляване.

При определяне размера на обезщетението съдът съобразява, че непосредствено след връчване на АУАН на 11.03.2019 г., а именно на 18.03.2019 г., ищецът е депозирал възражение с изложени логични доводи и снимки на автомобила, който не е в движение, указващи на невъзможността му да извърши нарушения с него на 31.12.2018 г. Тези доводи не са били възприети от административния орган, който въз основа на АУАН № АА 146606 от 11.03.2019 г. е издал НП № 19-4332-006775 от

16.04.2019 г. на началник група към СДВР, а е имал възможност да прекрати производството съгласно чл.54 ЗАНН (в относимата редакция).

При твърдата убеденост на ищеца, че не е извършил вменените му нарушения, същият е бил принуден да обжалва НП пред съда, което несъмнено е свързано с допълнителни разноски и притеснения по изчакване на изхода на съдебния спор, приключил с влязъл в сила съдебен акт на 22.10.2020 г. Така в един значителен период от време – година и един месец, ищецът е търпял неимуществени вреди от незаконосъобразната административна дейност, изразяващи се в неудолетворение, че административният орган не е възприел защитната му теза за неизвършване на нарушение, вкл. период от време на съдебния процес до неговия положителен изход, в част от който ищецът не е могъл да посреща ежедневната си необходимост да ползва личен автомобил за лични и на болната си майка нужди.

При съобразяване на изложените обстоятелства справедливо обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди представлява сумата от 1300 лв. – по 100 лв. за всеки от месеците от 11.03.2019 г. до 10.04.2020 г. За разликата до предявения размер искът за обезщетение за неимуществени вреди следва да се отхвърли.

Съгласно задължителното тълкуване, дадено в т. 4 от Тълкувателно решение № 3/2004 г. по тълк.д. №3/2004 г. на ОСГК на ВКС, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове. Ето защо претендираното обезщетение следва да се присъди със законната лихва, считано от 22.10.2020 г. до окончателното му изплащане.

По силата на чл.10, ал.3 от ЗОДОВ ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Ответникът следва да бъде осъден да възстанови на ищеца сторените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. При заплатено от ищеца в брой адвокатско възнаграждение в размер на 400 лв. (л.58) дължимото спрямо уважената част от иска е в размер на 208 лв., която сума следва да се присъди на ищеца на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ.

Съгласно чл.10, ал.4 ЗОДОВ съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. По силата на чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 240 лв., а по административни дела с материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв. Доколкото законовата разпоредба на чл.10, ал.4 ЗОДОВ не определя минимум на възнаграждението, съдът приема, че подзаконовата на чл.24 от НЗПП не може да се тълкува като нейно ограничение. На това основание и за да не влияе присъждането на разноски в полза на ответника на размера на присъденото обезщетение, съдът приема, че на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 лв.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, I-во отделение, 69-и състав,

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица], да заплати на В. Г. П. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ап.36 и със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. А. В. от САК, на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 11.03.2019 г. до 10.04.2020 г., в размер на 1300 лв., ведно със законната лихва от 22.10.2020 г. до окончателното изплащане, както и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ сторените в производството разноски за държавна такса в размер на 10 лв. и за адвокатско възнаграждение в размер на 208 лв.

ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до предявения размер от 2500 лв.

ОСЪЖДА В. Г. П. от [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, ап.36 и със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. А. В. от САК, заплати на Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица], на основание чл.10, ал.4 ЗОДОВ юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 лв.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: